

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszu-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4—5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Horváth László társzerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyössy István társzerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓ-HIVATAL:

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többzori hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapesténé Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein s Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Brassó, 1890. ápril. 9.

(+) A bucsu-ünnepélyek, melyeket Brassó megye s Brassó városa volt főispánjának, Bethlen András gróf, földmívelési miniszter ur ő nagyméltóságának rendezett, egész lefolyásukban messze felülemelkedtek egyszerű udvariassági tény jelentőségén; nem tulozunk, ha azokat politikai jelentőségű és pedig örvendetes eseménynek mondjuk.

A megye lakói minden rétegének ily tömeges megjelenése, az ünnepélyességeken végig vonult lelkesedés s nevezetesen és első sorban a hazafias hang, mely a hallott számtalan felszólalás mindegyikét jellemezte, remélnünk engedi, hogy fordulóponthoz jutottunk, mely jobb jövőnek, a belbékének kezdete.

Lapunk más helyén közöljük, a mennyire a rendelkezésünkre álló tér engedi, az ünnepélyességek lefolyását itt röviden csak azt akarjuk constatálni, hogy a bevonulás közel 1400 főnyi díszes banderiumával s végtelen kocsisorával, a bucsu-kihallgatások alkalmával elmondott szívből fakadt hála- s köszönetnyilvánulások, az imposans fáklyásmenet és a bucsu-banquet: mindez ünnepek, s azok minden egyes phasisa — a volt szeretett főispán személye iránti ragaszkodásnak és tiszteletnek, sőt mondhatnók, a rajongásig menő szeretetnek volt kifejezője.

Ó-Brassó közel 1 kilométer hosszú főutcájában, nem volt ház mely bármi szerény módon is, de ne öltött volna díszet; talán kicsinyesnek találhatta azt, ki az ünnepélyt a kormány egy tagja fogadtatásának nézi, de teljesen más elbírálás alá esik, ha az egyedül helyes álláspontra helyezkedve, az egészet annak tekintjük, a mi lenni akart: bucsu a volt szeretett főispántól, s hogy hála, tisztelet és szeretet tölti el e megye minden fiának keblét az ünnepelt férfiúval szemben, ez az egyik tény, melyet ez ünnepélyeink demonstráltak; de nem ez adja nekik főjelentőségüket.

A figyelmes szemlélő meggyőződhetett, hogy a magyar állameszme Bethlen András gróf főispánságának ideje alatt gyökeret vert azok szívében is, kik azt azelőtt még tagadni akarták. Világos, minden kétséget kizáró módon adtak kifejezést azon ténynek kivált szász testvéreink, hogy ők jó magyarok akarnak lenni, s kifejezést adtak ennek oly külső jelek használatával is, melyek alkalmazását azelőtt oly gyakran s oly fájdalmasan nélkülöztük.

S ez az, mi meggyőződésünk szerint jelentőségteljesekké teszi az elmúlt ünnepnapokat. Az egész ünnepély határozott s fényes tanujele volt annak, hogy a nemzeti egységnek érzete és tudata, a magyar állameszme Brassó megye, nemcsak magyar, de szász polgárainak kebelében él, s szász testvéreink a bucsuzó főispán érdemeitől tudták be nyíltan és tartózkodás nélkül, hogy ez eszme cultusában meszteritük volt.

És Bethlen András gróf ő nagyméltósága büszkeséggel s jogosult önérzettel szemlélhette az osztatlan ragaszkodás- és tiszteletnek előtte felhalmozott ez adóját, mely tanubizonysága volt annak, hogy a nyolcz év előtt létezett számos ellentét és félreértés kiegyenlítésére irányzott céltudatos törekvése sikeres volt, s reméljük, megelégedéssel távozott a városból s megyéből, melyben való működésének eredményeképp kettőt látott: a kivívott köz-

szaretet és köztiszteletet s a megtestesedett eszmét, melynek ápolását feladatául tűzte volt ki.

Adja az ég, hogy ő nagyméltósága működését jelen — fényesebb hatáskörében ugyanily fényes siker kísérje saját dicsőségére, drága hazánk áldására!

Belföld.

Brassó, 1890. április 10. A „Kronstädter Zeitung“ április 5-iki számában következő, sok tekintetben figyelemre méltó cikket közli, melyet annál szívesebben veszünk át, mert azon nem gyakran előforduló helyzetben vagyunk, hogy lapársunkkal az Ürmösi Maurer Mihály kir. kamarás s országgyűlési képviselő urról elmondottakat illetőleg, teljesen egy véleményen vagyunk, s véleményünk brassói magyar társadalmunk zömének véleményével is azonos.

A cikk a következő:

„Midőn annak idején a jól értesült „Pester Lloyd“ azon hírt közölte, hogy Bethlen András grófnak földmívelési m. kir. miniszterré történt kineveztetése által megüresedett főispáni székünk betöltésére Maurer Mihály volna kizemelve, akkor a kormány ezen választása, nálunk — fájdalom — ritka egyértelműséggel, örvendetes fogadtatott.

Ugy a szász-német, mint a román és magyar sajtó, s egyáltalán a hangos kifejezésre jutott közvélemény megyénk lakóinak minden rétegében e választást, mint kiválóan szerencsést üdvözölte. Bár Maurer ur nem brassói, személyisége mégis igen jól ismert közöttünk. Jellemének komolysága, alapos készsége s mindenek előtt Brassó megye viszonyainak alapos ismerete mindnyájunk szemében annak záloga, hogy politikai működése „a politikai helyzettel való megelégedéstől“ nem is többé távol álló megyénkben helyes és eredményes leendő.

Nem szenved kétséget, hogy Maurer Mihály ur első sorban a magyar állameszmét gyarapította s erősítette volna körünkben, hogy az állam s kivált a magyar királyi kormány intencióit szolgálta és támogatva volna közöttünk erős kézzel és minden irányban, — de épen oly bizonyos, hogy ő, — épen azért, mert igaz magyar gavallér, a milyennek évek óta előnyösen ismerjük, mivel a nemzetiségek s különösen a szászok dolgait, sajátlagos viszonyait, érdekeit és óhajait teljesen ismeri, azok végleges rendezésén, a mennyiben azok azt szükségelik, s jogosult igényeink s kívánságaink kielégítésén — komolyan s nyomatókusan fáradozott volna.

Számos, még mindig fájó sebhely üttetett tollunk elpártolt saját véreink, még sokkal több azonban viszonyainkkal ismeretlenek keze által. Gyanakvás, előítéletek, viszonyaink helytelen megítélése, téves és értelmetlen információk és cikkek okai a mindnyájunkra s a közjóra olyannyira káros elidegenedésnek.

Csak a mostani földmívelési miniszter, gróf Bethlen András ő nagyméltóságának kiváló, előkelő modora s jóindulata által jellemzett személyisége, évek során át tanusított bölcs és tapintatos eljárása volt képes a félreértéseket elenyésztetni, az igazalmat enyhíteni és reményteljes közeledést létesíteni.

Ezen taktika s politika folytatására a „Pester Lloyd“-nak csendes és szenvedélytelen, elhatározásaiiban és cselekvéseiben mérsékelt s mindenkor tárgyilagos jelöltje, Maurer Mihály ur, kiválóan alkalmas volna.

Véleményünk szerint az állam s a kormány érdekében e férfiú lett volna Bethlen András gróf művének befejezésére a legalkalmasabb utód, ki teremthetett volna köztünk áldásos viszonyokat, ki a szász panaszok végleges elenyészését létesíthette volna.

Rövid pár nappal ezelőtt Maurer Mihály urnak főispánunkká leendő kineveztetése, befejezett ténynek, csupán rövid idő kérdésének látszott, s a földmívelési miniszter ur ő nagyméltóságának üdvözlétére Budapestén járt küldöttség is ily benyomással tért haza.

Most az „Ellenzék“ egészen eltérő, ellenkező híreket hoz. Ha ez utóbbiak igazolatnának s az utolsó perczben más combinatio lépett előtérbe, ugy ennek okát csak felmerült nézeteltérésekben kereshetjük, melyek a szász érdekek mikénti kielégítése tárgyában s egyéb idevágó kérdések iránt, talán épen Maurer Mihály ur s az intéző kormánykörök között felmerültek.

Ennek elmélkedésne tulajdonítandó a nyugtalanság melyet az „Ellenzék“ híre okozott. Mélyen sajnálnók és fájlalnók, ha egy reményről ismét le kellene mondanunk, hogyha Bethlen András gróf ur főispáni működésének oly közelenek látszott sikeres befejezése hiu délibábként eloszlana, hogy ha talán elveszett évek hosszu sora után újból kellene a sypuszi munkát megkezdenünk, hogy a megszakadt fonalat újból összekapcsoljuk!

De — meglássuk! Husvét nemcsak a biztató reménynek, de a remény teljesedésének is ünnepe, s így nem mondunk még le arról, hogy az „Ellenzék“ tudósítása téves volt, s hogy a magas kormány első választásánál, Maurer Mihály urnál fog megmaradni, mi által tekintetbe venné Brassó megye egész határozottan kifejezett közvéleményét is.

Gróf Bethlen András földmívelésügyi miniszter Brassóban.

Gróf Bethlen András földmívelésügyi miniszter, megyénk volt főispánja, husvét vasárnapján és hétfőn időzött városunkban, hogy szeretett megyéjétől elbucsúzzék. Az itt tartózkodása alatt lefolyt rendkívül impozáns ünnepélyekről a következőkben adunk részletes tudósítást.

Vasárnap délben egy órakor Brassóból különvonat indult Földvárra, melyen mintegy hatvanan utaztak a miniszter elé. A legtöbben azonban kocsin tették meg az utat Földvárig.

A földvári vasutállomáson.

Pont két órakor robogott be a Kolozsvár felől jövő rendes gyorsvonat a földvári állomásra, a hol a megyei tisztviselők, élükön Röll Gy. alispán és Tompa főjegyzővel, Brennerberg polgármester, Hiemesch városkapitány, Dézsi törvényszéki elnök, Mayer és Koós kir. tanácsosok, gróf Nemes János és Maurer Mihály orsz. képviselők, Rombauer főreáliskolai igazgató, Phleps kir. ügyész, Nagy Gyula erdőfelügyelő, Kopanits posta- és távirdaőrök és még számosan, körülbelül mintegy 300 főre menő közönség várta az érkező minisztert. A vonat utolsó salonkocsijából döngő éljenzés között szállott le Brassó megye volt főispánja, ki Szebenből jött titkárra dr. Mara kíséretében. Egyszerű uti öltözetben, ruganyos léptekkel jött az állomási épület előtt álló s folyton éljenző közönség felé, melynek élén Röll Gyula kir. tanácsos, Brassó megye alispánja állott. A miniszter többször levette kalapját s üdvözölte a folyton éljenző tömeget. Az éljenzések lecsillapultával Röll alispán a következő beszéddel üdvözölte a minisztert:

„Nagyméltóságú gróf! m. kir. földmívelésügyi miniszter ur!

1882-ik évi július hóban volt először szerencsém egy bizottság élén nagyméltóságodat Brassó vármegyébe érkezéssel e helyen, mint e vármegye főispánját tiszteletteljesen üdvözölni és Brassó városba kísérni. Ezen alkalommal azon óhajunkat fejeztük ki, hogy nagyméltóságodnak Brassó vármegyében leendő működése legyen sikeres és áldott. Ez be is

Lapunk mai számához egy félv melléklet van csatolva.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

következett, mert nagyméltóságod jóindulata, tapintatos eljárása és a vármegyei ügyek támogatása által a vármegyei összes lakosság tiszteletét, szeretetét, háláját méltóan kiérdemelte. Jelenleg mint feleséges urunk és királyunk bizalma által kinevezett m. kir. földmivelésügyi minisztert üdvözlöm nagyméltóságodat ugyan e helyen Brassó vármegye nevében, és most óhajunk oda irányul, hogy nagyméltóságodnak működése a magas és fontos álláson, mint m. kir. földmivelésügyi miniszter oly sikeres és áldott legyen az egész országra nézve, mint ez sikeres és áldott volt Brassó vármegyében azon idő alatt, melyben nagyméltóságod azt kormányozta. A mindenható Isten adjon ennek kivételére nagyméltóságodnak erőt és egészséget, és most engedje excellentiád, hogy Brassó városba kísérjük, hogy ott is Brassó vármegye lakosságának excellentiád iránti tiszteletéről és szeretetéről meggyőződhessek.

Éljen gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszter ur ő nagyméltósága!

Az alispán beszédére felhangzott ismét az éljenzés, mely után a mélyen meghatott miniszter körülbelől a következőket mondotta:

„Kedves alispán ur, uraim, szeretett megyém!

Midőn nyolcz évvel ezelőtt e megye határát átléptem, borus, mondhatnám zord idő volt; de épen olyan elfogult kedélyállapotban voltam én magam is, mert tudtam, hogy a brassói főispáni széken minő nehézségekkel kell majd megküzdenem; higgyék el uraim, hogy nekem akkor mint fiatal embernek, feladatam megoldása nagyon nehéznek tetszett, s hogy magamat ezen lépésre rászántam: azon jó remény kecsgettettem, hogy talán sikerülni fog a nehézségeket leküzdenem, a fenforgó differenciákat kiegyenlítenem, a megye rokonszenvét megnyernem, szeretetét kiérdemelnem. Ma derült nap sugaránál, örömmel s a legnagyobb megelégedéssel jövők önök közé, mert azon körülmény maga, hogy ily számosan jelentek meg fogadtatásomon, biztosítéka annak, hogy nyolcz év előtti reményeim beteljesedtek, s a megye szeretetét szerencsés voltam kiérdemelni. Itt működésem alatt igyekeztem a megye és így hazám érdekeit szolgálni s csak egy szent cél lebegett előttem: Magyarország jóléte. Uraim! Ma, midőn mint Magyarország földmivelésügyi minisztere jelenek meg önök között, ma is csak azt ismételhetem, hogy hazám ügyét szolgálva, e megye érdekeit mindig szívemen fogom hordozni. Nyolcz év alatt a megye földmivelésügyét is alkalmam volt figyelemmel kísérni, s örömmel tapasztaltam annak folytonos fejlődését, a culturmérnöki intézmény meghonosulását s kiválóan erdőgazdaságának magas fokát. Biztosíthatom önöket, hogy Brassó megye ügyeire és haladására ezután is épen olyan figyelemmel leszek, mint a minő érdeklődéssel viseltettem azok iránt eddig. Kérem önöket, tartsanak meg jó emlékezetükben és szeretetükben; én biztosítom, hogy bárhová vet a sors és bárminő körülmények közé jussak, Brassó megyéről, szeretett megyémről megfeleldkezni nem fogok.”

A többször éljenzéssel félbeszakított és fogadott beszéd után a miniszter a körülötte állókkal kezelt fogva, a jelenlévők sorfala között a kimenet felé tartott, hol a készen álló hatos fogatbar foglalt helyet, balján Roll Gyula alispánnal.

Csak nagy nehezen tudott a menet megindulni, melyet Pildner Ferencz főszolgabíró és Hiemesch városkapitány vezettek. 4 lovas fogatuk után a földvári banderium zenekarral, továbbá a vörösmarti, rozsnói, prázsmári, holtvényei, krizbai banderiumok zenével, magyar nemzeti és szász zászlókkal; a banderiumok után jött Brassó város polgármesterének kocsija, a mely után következett a 6 fehér ló által vont s virágokkal, zászlókkal gazdagon diszitett miniszteri fogat, a melyet mintegy 25 négyes fogat és több mint 100 rendes fogat követett. Csak lassan tudott a menet előre haladni, mindaddig, míg rendesen sorakozhatott; de mihelyt az állomás udvarából kibontakozott, a legszebb rendben folytatta útját s elmondhatjuk, hogy ezen rendet sehol semmi körülmény meg nem zavarta.

A Földvár községbe felvivő kanyarulatán egyszerre csak megállott a kocsik beláthatlan sora; kíváncsian tudakozódott mindenki, hogy mi történt, mignem kitünt, hogy semmi akadály sem forog fenn, csak Adler fényképész okozta ezen néhány percznyi szünetet, ki igen sikerült felvételt eszközölt a felvonuló menetről.

Földvár községben.

Földvár község, mely a vasuti állomástól jobbra emelkedett helyen fekszik, szintén ünnepi diszt öltött ez alkalomra; a nagyszámu falusi és közel vidékről

összesereglett nép ezerei lepték el az országut mindkét felén lévő magaslatokat s a község végén felállított s rendkívül szép diszkapunál, melynek tetején „Isten hozott“ felirat diszelgett, a községbeliek foglaltak állást, élükön Imrich lelkészszel. A nagy számú néptömeg miatt a kocsik is csak nehezen tudtak magoknak utat törni a diszkapuig, hol fe érbe öltözött iskolás lányok és fiuk állottak sorfalat. A miniszter kocsijából kiszállva, Imrich lelkész a következő, német nyelven tartott beszéddel üdvözölte:

„Nagyméltóságu gróf, miniszter ur!

Nagy örömemre szolgál, hogy nekem jutott a szerencse, nagyméltóságodat e helyen Földvár község nevében üdvözölhetni. Nyolcz évi itt működése kivívta bölcsessége és tapintata által nemcsak egyesek de egész Brassó megye ragaszkodását és őszinte szeretetét; kérem nagyméltóságodat, tartsa meg e megyét ezutánra is szíves jó emlékezetében és ne szüntesse meg annak érdekei előmozdítására törekedni. Kívánja, hogy az Isten a minisztert hosszas ideig éltesse a haza és nemzet jólétének felvirágoztatására. A szónoki hévvel és lelkesültséggel elmondott beszédet szünni nem akaró éljenzés követte. A miniszter kezelt fogva a szónokkal, biztosította a jelenlévőket, hogy a mily mértékben gondja volt ez ideig is a megyei érdekekre, épen olyan mértékben fog ezután is gondni azokról s különösen a megye földmivelési ügyeinek emelése egyik főfeladatát fogja képezni. Kérte ezután az összegyűlteket, hogy tartsák meg szíves jó emlékezetükben. Az éljenzéssel fogadott válasz után a miniszter ismét kezelt fogott a körülállókval s nagy örömmel vette át a szász nemzeti öltözetben megjelent Tartler Emma és Streifert Emma földvári lányok által nyújtott két szép csokrot, melyeket megköszönve s a jelenlévőknek szíves búcsút mondvá, kocsijában helyezett el s maga is felült a főtön éljenző és hocholó közönség öröm-kifejezései között.

Számos koci csatlakozott a menethez Földvart is, a mely innen kijutva, már gyorsabb tempóban haladhatott Brassó felé; a Barcza hidjánál még vagy négy község banderiuma, továbbá az ó-brassói szász banderium csatlakozott a menethez, mely már óriási nagyra növekedett és impozáns látványt nyújtott. A Vidombák vizénél csatlakoztak a hétfalusi csángók, mintegy 450 lovas, kikkel együtt a banderisták száma körülbelül 1400-at tett ki; utközben a kocsik száma is ugy felszaporodott, hogy — a mennyire a menet közben megitélhettük — a 200-at felülhaladta.

Ó-Brassóban.

Igy érkezett fél öt órakor ezen valóban impozáns és fényes képet nyújtó menet Ó-Brassó végéhez, hol a szász papi lak előtt óriási tömeg várta zenével az érkező minisztert, Brassó megyének 8 éven át szeretett főispánját. Itt Hubbes János ó-brassói lelkész fogadta a minisztert s tartott üdvözlő beszédet, a melyből a következőket adjuk:

„Nagyméltóságu miniszter ur!

Üdvözlöm nagyméltóságodat, mint Brassó megye 8 éven át volt főispánját, üdvözlöm az elmúlt idők kedves emlékeitől áthatva, s üdvözlöm a jövő reményében, hogy excellentiád, ki Brassó városnak és a megyének büszkesége, nem fog magas állásában sem megelégedkezni rólunk s hazánk jólétének felvirágzására célzó törekvéseiben nekünk is támogatónk és gyámolunk lesz.”

A miniszter a lelkes éljenzéssel kísért beszédre körülbelől a következőket mondotta:

„Tisztelt lelkész ur! Szeretett brassóiak!

Köszönöm a szíves fogadtatást. Örömmel jöttem a mai nap ide, midőn mindenki otthon tölti az ünnepeket, mert haza jöttem én is, hazámnak nevezhetem Brassót, hiszen fiatalágomnak ugyszólva leg szebb nyolcz évét töltöttem itt el; kérem, tartsanak meg szíves jó emlékezetükben és barátságukban. Részemről mindig számíthatnak barátságomra.”

Hatalmas éljenzés követte a miniszternek ezen szavait, ki láthatólag megindulva fogott kezelt a körülötte állókkal s egy pár rövid szó után ismét kocsijába ült.

Bevonulás Brassóba.

Ily egyszerű és fényes bevonulást, mint a minő gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszteré volt, Brassó város talán soha sem látott. Egész Ó-Brassó, hol a menet felvonult a Bethlen-térre, ünnepi diszt öltött, s oly gazdagon voltak diszítva a házak, hogy mi magunk is, kik pedig el voltunk e fényes fogadtatásra készülve, bámulattal és meghatótsággal voltunk eltelve a tisztelet, szeretet és hódolat ezen valóban impozáns és spontán nyilatkozata által.

Ember ember mellett, az ablakok telve mindennütt közönséggel, virágzapor között ment végig a

miniszter és kísérete, ezen valóban gyönyörködtető és szemkápráztató disz között, s a hol a menet elhaladt, a lovas banderium kettős sorfala képezte az egyik, legfényesebb látványt. A folyton tartó éljenzés, kalapok, kendők lobogtatása rendkívül mély benyomást gyakoroltak a miniszterre, ki mindenfelé a legbarátságosabban köszönt kocsijából. Taraczkörgecs, négy zenekar játéka mellett vonult fel a menet a zászlókkal és fenyőgalyakkal diszitett Klastrom-kapu alatt a Bethlen-térre, hol a főispáni lakás előtt a miniszter kocsijából kiszállva, fogadta Brennerberg polgármester üdvözlő beszédét, ki Brassó város nevében következőleg üdvözölte ő excellentiáját:

„A mai viszontlátás örömpoharába egy örömepp is vegyül, melyet azon tudat okoz, hogy Excellentiád rövid néhány óra mulva tőlünk el fog válni. Brassó város közönsége nevében hálátelten és tiszta szívből üdvözlöm nagyméltóságodat s ezen üdvözlőtünkhöz azon őszinte óhajunkat fűzöm, vajha excellentiádnak, ki Brassó városban és megyében oly rövid idő alatt mindenkinek szívét meghódította, sikerülne jelenlegi magas állásában az egész hazának tiszteletét ugyancsak ily rövid idő alatt megnyernie. Éljen gróf Bethlen András földmivelésügyi m. kir. miniszter ur!”

A miniszter meghatottan mondott néhány szóval köszönetet a rendkívül fényes fogadtatásért és hangsúlyozta, hogy ő már a természettől is oly gazdagon megáldott Brassó városért új állásában is minden lehető meg fog tenni.

Ezen zajos éljenzésekkel fogadott válasz után a miniszter lakosztályába vonult vissza.

A tisztelegések.

Rövid félóra mulva, mely alatt a miniszter átlötködött, megkezdődött a különböző testületek és küldöttségek tisztelegése.

Legelőször megyénk tisztviselői kara, közigazgatási bizottsága, törvényhatósági képvisellete és a községi jegyzői egyesület tisztelegtek Roll kir. tanácsos-alispán vezetése alatt egyszerre a miniszternél, ki az alispán üdvözlő beszédére válaszolván, körülbelül ezeket mondá: „Örömmel constatálom, hogy azon első felfogás, melyet magamnak ezen megyéről és viszonyairól nyolcz évvel ezelőtt alkottam, helyes volt; itten valóban nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül, válllvetve kellett és kell küzdeni és örömmel constatálom, hogy a brassó megyei nemzetiségek között való egyetértés erősbödve marad utódomra. Ezen megye és város az elmúlt századokban góczpontja volt Európa keleti részeinek és ezen jelenleg is igen nagy fontosságú megyének és városnak ujjaalkotása az új Magyarország programjába tartozik; ezen ujjaalkotás művében azonban az itteni intelligentiának faj- és valláskülönbség nélkül hathatósan támogatnia kell a kormányt. Köszönöm önöknek, hogy eszmémet felfogták és támogatták s remélem, hogy a szellem, melyet megalkottam, köztük megmarad. Bennem továbbra is mindenkor állandó és megbízható barátot bírnak.” (Éljenzés.)

Brassó város tanácsa, kapitánysága és képviselőtestülete nevében Brennerberg polgármester németül búcsuzott a távozó főispántól.

Gróf Bethlen ugyancsak németül a következő beszéddel válaszolt: „Nézetem szerint Brassó szép és nekem mindenkor kedves városának magasabb rendeltetése van; monarchiánk ezen keleti végvárosa, melyben kereskedelem, ipar és kultura egyesítendő, nagy missióra van hivatva, fényes jövőnek néz elébe. Nyolcz évi főispánságom alatt azt tapasztaltam, hogy önök — uraim — a nyelvkérdést gyakran a létkérdés fölé helyezték. Mostan, midőn távozom, azon jó tanácsot adom önöknek, hogy Brassó fejlődésének szent célját mindenek előtt szemmel tartsák. Mi nem válnunk el végleg egymástól, mert azon meleg érdeklődés, melyet Brassó iránt eddig tápláltam, továbbra is élni fog bennem s legkellemesebb kötelességemnek fogom ismerni, ezen város fejlődését új állásomban is lehetőleg előmozdítani.” (Éljenzés.)

Ezután a csendőrség részéről Császár kapitány tisztelegett.

Következteti a római katolikus egyházképviselő és ezen felekezet tanintézeteinek küldöttsége. Möller apátplebános üdvözlő szavaira való válaszában a miniszter hangsúlyozta, hogy a megelégedett földmivesnél vallásosabb és megbízhatóbb állampolgár általánosságban kevés van. A miniszter ennek elérésére törekszik az anyagiakban, az egyház feladata ugyanazt tenni a lelkiekben. Kívánja, hogy ezen téren fényes siker koronázza az egyház fáradozásait.

A brassó megyei ág. ev. németajku egyházke-

Folytatás a mellékleten.

rület képviselte nevében *Haupt* esperes németül beszélt, mire gróf *Bethlen* német válaszában körülbelül ezeket mondá: „Főispánságom alatt mindenkor kerestem és találtam is oly tért, melyen önökkel közösen munkálkodhattam; új állásomban is keresek ilyet s örömmel mondhatom, találok is. Önöknek igen nagy befolyásuk van a szász conservatív népre! Jelenleg, midőn a földmivelésügy terén egy válságnak, t. i. a régi elavult rendszerrel és nézetekkel való szakításnak és az újabb, modern systema meghonosításának nézünk elébe, hassanak önök, a nép hivatott vezetői, oda, hogy az én reform-eszmém és intencióm a nép tulajdonává váljanak és annak javára érvényesüljenek.” (Éljenzés.)

Ezután a Brassó városi ág. ev. német ajku egyház képviselte és ezen hitfelekezet tanintézetének küldöttsége tisztelgett, élén *Obert* nagypappal. A miniszter igen szép beszédben felelt, melyben kifejté, hogy őt, *Bethlen* grófot, kinek egyik elődjével a protestánsok együttesen küzdöttek, mint buzgó protestánt már a közös vallási meggyőződés is solidarisan fűzi az ág. ev. egyházhoz. (Éljenzés.)

A brassói ág. ev. magyar esperesség bucsuját *Moór* főesperes tolmácsolta. A miniszter így válaszolt: „Közel nyolcz éve, hogy a főispáni szék elfoglalása után néhány nappal önök közül ketten engem fölkerestek és arról igyekeztek meggyőzni, hogy egyházaiknak a szász egyház kebeléből való kiválása óhajtható és szükséges. Én belátva állításuk helyességét, támogattam őket s az elválás csakugyan megtörtént. Ilyen momentum természetesen nem mulik el minden rázkódás nélkül, de a viharra is derült napok következnek s azt kívánom önöknek, hogy most már ezen derült napok álljanak be. Nekünk — mint magyaroknak és protestánsoknak — nagy szükségünk van arra, hogy rokonszenvet és solidaritásokat keressünk. Ohajtom, hogy rokonszenvet találjanak az egész országban és különösen itten Brassó megyében.”

Következett a görög-keleti egyházképviselőt *Petrik* esperessel élén; majd a görög nemzeti egyházképviselőt nevében *Mincu* beszélt.

Az ev. ref. egyházképviselő tolmácsa *Molnár* tisztelendő volt, kinek gróf *Bethlen* ezeket mondá: „Mint az ev. ref. egyház főgondnoka, kettős rokonszenvennel tekintem egyházunkat. Nem is bucsuzom el önöktől, mert azt a munkát, melyet egyházunk érdekében együttesen megkezdettünk, együttesen is fogjuk folytatni.” (Éljenzés.)

Az izraelita egyházképviselőt nevében dr. *Weiss* ügyvéd beszélt; majd a királyi törvényszék, királyi ügyészség, királyi járásbiróság és rabsegélyző egyesület tisztelgett *Deézi* törvényszéki elnökkel élén; ezután az ügyvédi kamara következett, melynek részéről *Mayer* József kir. tanácsos üdvözölte a minisztert.

Az erdélyi bank, raffineria és cellulose-gyár küldöttségét *Maurer* Viktor igazgató vezette. A miniszter válaszában körülbelül ezeket mondá:

„Midőn ezelőtt 8 évvel Brassó megye főispáni székével megkínáltak s nekem aggályaim voltak annak elfoglalása iránt, illetékes helyen hangsúlyozták, hogy van itt egy pénzintézet, mely nemcsak közgazdasági, de politikai téren is befolyással bír s ajánlották, hogy ennek elnöki állását foglaljam el s így használjam fel ezen intézet befolyását céljaim és törekvéseim megvalósítására. Örömmel constatálom ma, hogy én ezen ajánlat értelmében az Erdélyi bank elnöki állását elfoglaltam s meggyőződtem arról, hogy a választott eljárás csakugyan helyesnek és célra vezetőnek bizonyult. Ohajtom, hogy ezen intézet továbbra is prosperáljon.”

Ezután a magyar kaszinó, az Erdélyrészi közművelődési egyesület brassó megyei fiókja, a polgári kör és az iparos-íjak önképző köre tisztelgett, *Kóós* kir. tanácsossal élükön.

A kereskedelmi- és iparkamara, valamint az iparegyesület küldöttségének szónoka *Dück* J. kamarai elnök volt.

Tiszteltek továbbá az áll. főreáliskola tanári kara *Rombauer* igazgató, az áll. keresk. akadémia és középiskola tanári kara *Orbán* igazgató és a magyar dalárda *Killyéni* elnök vezetése alatt.

A brassó megyei és barcasági gazdasági egyesületek küldöttségét *Hubbes* ó-brassói ág. ev. pap vezette és végül a m. kir. belépő állomások igazgatósága tisztelgett a miniszternél.

A miniszter minden egyes küldöttségnek szíves szavakban fejezte ki köszönetét a tisztelgésért és az egyes küldöttségek távozásakor azoknak minden egyes tagjával külön-külön kezét fogott. A tisztelgések egy-egyed 8 órákor értek véget.

A fáklyás zene.

Már esti 7 órákor nagy tömegekben hullámoztak a sétátéren, Klastrom-utczán és *Bethlen*-téren összegyűlt kíváncsi közönség, mely tanuja akart lenni azon estéli ünnepélynek, a melyben Brassó város és a megye közönsége a bucsuzó főispánt részesítette. A főispáni lakás előtt kordont huzatott a rendőrség, melynek daczára a folyton mozgó tömeget csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta a rendőrség visszatartani, hogy a zenekarok és a dalárdáknak fentartott helyet el ne foglalja.

Pont 8 órákor taraczklovés jelezte a fáklyások indulását, a kik három felől jöttek. A tűzoltók saját zenekarukkal a *Postarétről*, a tanulók a *Rudolf-körutról* katonazenével, a községi előljárók pedig a községi és Brassó városi zenekarokkal Ó-Brassóból. 300 fáklya fénye világította be a főispáni lakást, melynek erkélyén csakhamar megjelent a miniszter, kinek társaságában voltak *Maurer* Mihály, az alispán, polgármester és városkapitány.

A megjelent minisztert „Hoch” és „éljen” fogadta, ki nem tudott eléggé gyönyörködni ezen látvány nagyszerűségében. Tudósítónk mintegy 10,000-re teszi az itt egybegyűlteket számát. A fáklyások összjövetele után a katonai zenekar játékaival kezdetét vette a tulajdonképeni ünnepély, a mely után a brassói magyar dalárda énekelt el a „Fohászt” *Huber* Károlytól, melynek előadásával dalárdánk valóban remekelt, s talán lelkesültebben és nagyobb hévvel soha sem énekelt, mint ez estén. A dalárda énekére felhangzott éljenzés lecsillapultával *Obert* Brassó városi lelkész mondott egy német beszédet Brassó város közönsége nevében, melyre a miniszter előbb németül, azután magyarul a következő szavakkal köszönte meg a szívélyes kitüntetést:

„Visszatekintve az elmúlt 8 évre, melyet itt e megyében, mint főispán eltöltöttem, örömmel láttam, hogy ezen megye színe-java és minden jóra való polgára engem hazafias kötelességem lerovásában támogatott. Mindig örömmel fogom látni ezen megye virágzását s egyetlen törekvésem is ez volt ittlétem alatt, a mely időből egyet nem fogok feledni soha, hogy t. i. az én tapasztalatom az, miszerint a legjobb politika az igazságosság és jóakarat. Ezen tapasztalatot vizsem új állásomba és ezen tapasztalatot hagyom utódoknak.”

A miniszter még megköszönte a tiszteletére rendezett ünnepélyességeket s kérte, hogy továbbra is tartsa meg őt a közönség szíves barátságában és szeretetében. Eget rázó éljenzés követte a miniszter ezen beszédét, mely csak perczek múltán szűnt meg, mire a brassói „Männergesangverein” *Kösporer* „Sängers Gebet”-jét adta elő igen szabatosan és nagy hatás mellett zenekisérettel. Ezután a miniszter ismételt megköszönte németül és magyarul a megtiszteltetést, mire a fáklyások a zenekarokkal a főispáni lakás ablakai alatt elvonultak.

Emelte az est fényét a *Várhegyen* és a *Postaréten* rendezett tűzijáték is, mely tartott az egész ünnepély folyamán s igen jól sikerült.

Lassan elvonult a zenekarok után a tömeg is, mely még egy ideig nézte a fáklyások eltávozását s 11 óra tájban, már csak egy-egy kocsis és a mulató-helyekről hazatérő közönség egyes csoportjai zavarták meg a város ünnepi csendjét, mely felváltotta az izgalomtól kifáradt közönség egész napi zivaját.

Második nap.

Mintha csak az ég is kedvébe akart volna járni a miniszternek, husvét másodnapja épen olyan derült volt, mint a megelőző nap, s mint a milyenek voltak a kedélyek a husvétünnepen egész Brassóban. A miniszteren is látszott, hogy mennyire örvend azon szíves fogadtatásnak, a melyben, a mint ő szokta mondani, „szeretett megyéje” részesítette. A délelőtti folyamán első tette is egy jótékonyosság volt, a menyiben a városi építőegyletnek 500 frtot adományozott s ámbár tudjuk, hogy ezen tettéért nem számított ő excellentiájára köszönetre, de e helyen is a közönség nevében el nem mulaszthatjuk a miniszternek hálás köszönetünket kifejezni. A délelőtti folyamán fogadta a miniszter a tiszti kar tisztelgését, melyre megjelentek *Pókay* tábornok, *Zalay* huszár- és *Pridalek* gyalogsági ezredek, *Alexi* és *Hönig* alezredek, kikkel a miniszter rövid ideig szíves társalgást folytatott s kiknek eltávozása után maga is látogatásokat tett és fogadott.

Banquette.

Ezen alkalomra a „Nro. 1” nagy terme oly szépen volt díszítve zászlókkal, guirlandokkal és délszaki növényekkel, a minő izléssel még ezen termet egy alkalommal sem láttuk. Ő felsége arcképe mel-

lett ott volt a miniszter igen sikerült képe is. A terem egész hosszát egy főasztal foglalta el, melyre merőlegesen a terem szélétében öt asztal volt állítva. Pontban két órákor lépett a miniszter a terembe a *Rákóczy*-induló hangjai mellett, hol a mintegy 230-an egybegyűlteket lelkes éljenzése fogadta. Elfoglalván a főhelyet, jobbról a minisztertől az alispán, *Möller* apátplebános, gróf *Nemes* János, *Zalay*, *Deési*, *Hönig* stb. foglaltak helyet, balra *Pókay*, *Maurer* Mihály, *Obert*, *Brennerberg*, *Pridalek* stb. ültek. A banquet programja igen diszes kiállítás volt, első lapján a város czimerével, hátsó lapján a tanácsház képét mutatta. A menu következőleg volt összeállítva:

Leves. Harsa *Aspic* és *Majonaissal*. Belpesenyé körítve. Narancs- és mandula-crème. Sütemény. Pulyka- és borjusult, saláta és befült gyümölcs-csel. Vegyes édesség és torta. Fekete kávé. Asztali bor háromféle savanyú vízzel. Vörös bor. *Pezsgő*.

Az ötödik fogásnál felállott *Roll* Gyula kir. tanácsos és alispán s ő felségére *I. Ferencz* József Magyarország apostoli királyára és felséges családjára üritette poharát, melyet a jelenlevők állva hallgattak végig. Utána *Brennerberg* polgármester az összes miniszteriumot és annak egyik jelenlévő tagját, gróf *Bethlen* Andrást köszöntötte fel, melyet szünni nem akaró éljenzéssel fogadtak. *Schnell* városi tanácsos a miniszterre és családjára üritett poharat, a mely után a miniszter székéről fölemelkedvén, körülbelül a következőket mondotta:

„Hálatelt kebellem mondok köszönetet azon rokonszenvért, melyet itt létem alatt irányomban nyilvánítottak. Hálás leszek e megye iránt mindig, mely politikai iskolám volt, mert itt tanultam meg, hogy miként lehet a különböző nemzetiségeket egy célra, a hazaszeretetre egyesíteni.”

Mint igaz barátja a megyének, derült napokat kíván arra és összetartást. A miniszter beszédjét szünni nem akaró éljenzés követte.

Mondottak még felköszöntőt *Puskariu* József a vármegyére románul, *Obert* *Pókay* tábornokra, *Maurer* Mihály a miniszterre, *Tompá* az egyházi és tanfériaakra, *Möller* a miniszterre, *Rombauer* *Maurer* Mihályra, *Alesius* a szépítő egyesület nevében a miniszterre, *Koródi* a miniszter vendégeire, *Horváth* a jelenvolt országgy. képviselőkre, *Orbán* a sajtóra, *Harmath* a közigazgatási és igazságszolgáltatási hivatalok képviselőire stb.

Fél hat órákor ért véget a minden ízében sikerült banquet, melyen a szünetek alatt a városi zenekar játszott több igen csinos darabot.

Az elutazás.

A banquetről a miniszter lakására ment, honnan háromnegyed 7 órákor az indóházhoz hajtattott ki, hol már mintegy 100 főnyi előkelőség várta, kik közül többekkel az indulásig egy pár szót váltott; az indulásra jel adatván, a miniszter a jelenlevőktől szívélyes búcsut vévén, felszállott a gyorsvonat utolsó szalonkosijába, hol még kivüle gróf *Nemes* János nejével és *Mara* titkár foglaltak helyet. A rendes időben 7 óra 11 perczkor az összegyűlteket folytonos éljenzése között a vonat kirobogott az állomásról, melylyel a miniszter Budapestre utazott.

S hogy ezen fogadtatás minden legkisebb részlete oly kitünően sikerült, abban főérdeme *Roll* alispánnak, *Tompá* főjegyzőnek és *Pildner* főszolgabíróknak van, kik a legnagyobb fáradsággal és odaadással voltak a rendezés meglehetősen terhes munkájában.

Együttal nem mulaszthatjuk el a legszivesebb köszönetünket mondani *Tompá* Sándor főjegyzőnek és a rendőrség vezetőinek, kik a legnagyobb szíves-séggel és udvariassággal halmozták el a sajtó képviselőit s mindent elkövettek, hogy munkánkat megkönnyítsék. Fogadják ismételt köszönetünket.

Nagy-szebeni krónika.

(*Bethlen* András gróf miniszter fogadtatása. — *Prielle* Kornélia két vendégjátéka. — Az ev. reformátusok hangversenye.)

(D—o—r) A rendező bizottság már napokkal előbb megtett mindent az érkező *Bethlen* Andrásgróf, volt főispán földmivelésügyi miniszter ur ő nagyméltóságának illő fogadására. Nem lehet elhallgatnunk, hogy a bizottság intézkedéseit kitünőleg tudta titokban tartani hihetőleg azért, hogy a meglepetés annál nagyobb legyen s különösen — valami véletlen folytán — a magyarság a lehető legtájékoztatlanabb volt e tekintetben.

A minisztert magérkezésekor *Thalman* alispán üdvözölte a szép számu közönség élén, mire ő nagyméltósága válaszolt, utalva egyebek közt arra,

HIRDETMÉNYEK.

Kronsteiner Károly
első cs. kir. osztr.-magy. kiz. szab.
Facsád-festék-gyára
Bécsben,
III., főut, 120. sz., saját házában.
Kitüntetve arany érmekkel.

szállító a főhercegi és hercegi jószágigazgatóságok, cs. kir. katonai igazgatóságok, az összes vasutak, ipar-, bányá- és kohó-társaságok, a legtöbb építési vállalatok és építésszek, valamint minden gyár- és épületbirtokosok részére.

Ezen facsád-festékek az 1860. év óta vannak a kereskedelemben és előszeretettel használatnak mindenféle épületek, különösen: paloták, villák, templomok, iskolák, nyilvános intézetek valamint belső lakhelyiségek stb. színezésére.

Ezek 36 különböző mintában vannak, különként 16 krtól fölfelé, mészben oldhatók száraz állapotban és por-alakban szállíttatnak s a szín tisztaságát illetőleg az olajmázoláshoz (107) 3-10 tökéletesen hasonlítanak.

Mintalap és használati utasítás kíváncsra ingyen és bérmentve küldetnek meg.

T. CZ.

Alulírott igazgatóság ezennel közhírré teszi, hogy **Latzin Frigyes ur üvegkereskedését** (Szinház utcza) megvette s azt ezentul saját költségén, mint **brassói főraktárt** tovább vezeti.

Ugyanott dus választékban tart **metszett-, sajtolt-, fuvott-, táblaüveget**, valamint **bor-, sör-, likörkészleteket**, **világítási és különféle fényüzési czikkeket**.

Megrendelések — monogrammokra és nevekre, metszve és festve, csinos kivitelben, — elfogadtatnak.

Bükszád, 1890. márczius 1-én.

Tisztelettel

Gróf Mikes-féle üveggyár igazgatósága
Bükszádon.

(82) 6—6

BUDAI
Páróczy
KESERÜVIZ-FORRÁS

Ezen annyira kedvelt, eddig legjobbnak elismert, gyógyhatású hajtószer, orvosi kitűnőségek által mint nélkülözhetetlen házi-szer legjobban ajánlatik, különösen altesti bajoknál, vértörődés, aranyeres, tüdő-, vese- és scrophulosos bántalmaknál hidegláz, köszvény, bőrkütiés, dugulás stb. ellen. Raktáron friss töltésben minden fűszer-, ásványvíz-kereskedésben, a legtöbb gyógyszerár és gyógy-fűkereskedésben.

(112) 2—10

A forgalmi igazgatóság:

Losertestvérek. Budapesten.

HIRDETÉSEK

felvételnek

a kiadó-hivatalban.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOK RAKTÁRA.

ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA
BRASSÓBAN

Szinház-utcza 95. sz. a. saját házában

ajánlja magát mindennemű graphikus munkák gyors, szolid és **legolcsóbb árakon** való elkészítésére.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOK
RAKTÁRA.

Községeknek, valamint egyeseknek is, kik nagyobb forgalmat eszközölnek, évi számla nyittatik.

Művek nyomtatása hitelben is elfogadtatik s a t. cz. üzletfeleknek általában a legnagyobb fizetés-könnyebbités nyújtatik.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOK RAKTÁRA.

hogy a távozó főispán megmondja az érkező miniszternek, hogy itt jó barátokra talál. A kocsi hosszú sora s pár száz tagból álló lovas banderium kísérte be lakására a minisztert.

Délelőtti tíz óra volt kitűzve a megyei diszgyűlés, de a miniszter nem lévén már főispán s így ott nem jelenhetvén meg, az egész gyűlés, úgy a mint volt, a miniszter lakására vonult s itt Wolf tolmácsolta a közös szomorúságot a távozás és a közös örömet az új magas állás fölött. Bethlen miniszter szokott keresetlen, de szívhez szóló szavakkal, megindultan válaszolt, mire kezdetét vette a nagyszámú küldöttségek, intézetek, testületek, hivatalok stb. fogadása. A magyarság három társulata egyesülten jelent meg Zágoni vezetése mellett. A miniszternek minden egyes küldöttséghez volt néhány jóindulatu szava s mindeniket azzal a megnyugtatóssal bocsátotta el, hogy reá, mint jóakarójukra, bármikor számíthatnak.

Két órákor kezdődött a banquet, melyen mintegy harmincfélszázan vettek részt s a felköszöntések csakhamar megeredtek és folytak a résztvevők egyhangú lelkesedése közepette.

Esti 8 órákor mintegy másfélszáz fáklyás rendezett, zenével egybekötött tiszteletet, a nézők belátálatlan sűrű sokaságának részvétele mellett.

Husvét első napján távozott el a miniszter, még egyszer bucsut mondván s megköszönve azt az impozáns, lélekemelő s megható fogadtatást, a melyből meggyőződést meríthetett arról, hogy olyanoktól távozik el, a kik forrón, ragaszkodással szeretik, a kik őszintén kérik az ég minden, de mindn áldását reá.

*

Két szokatlan élvezetet és gyönyört nyújtó estéről kell megemlékeznünk. A legnagyobb magyar színművésznőnek, Sz Prielle Kornéliának köszönhetjük.

Első estén Beotnak előjátékos drámájában, a „47-ik cikk”-ben láttuk. Maga a dráma, jóllehet sok különlegességgel, az elmélyedőnek sok lélektan problémával áll elő, a cselekvényt sem lehet megtagadni tőle, mindazáltal minden lelkifurdalás, a conceptionnak és compositionnak legcsekélyebb megsértése nélkül, meg volna rövidíthető három felvonásra.

Második estén Dumanoir „Csacska nők” cz. három felvonásos vígjátéka került színre és bár nem egy ügyesen kigondolt helyzet, csattanós részlet van benne, mindazáltal az egésznek cselekvénye bizony sokkal gazdagabb, a bonyodalom erősebb, az összeközlés hevesebb lehetne.

Honnan van hát mégis, hogy a jelzett s az ezekhez hasonló hiányok, hibák ellenére mindkét estén annyit élveztünk? De hát kell-e erre felelet, a mikor Prielle Kornélia játszott? Játszott? Nem. Ez nem játék, ez az élet maga. Akár Corát, akár Ries asszonyt nézzük, mindkettőben oly alkotást látunk, a minővel az élet kelles közepében találkozunk. Képtelenségnek tűnik fel, pedig olyan heves fiatal nőt, mint Cora, csak olyan hájos öregséggel és olyan korosabb nőt, a minő Ries asszony, csak olyan örök ifjúsággal lehet valódivá tenni, a minő Prielle Kornélia. Hasonlíthatatlan, utánózatlan, minden mozdulata találó, arczának legcsekélyebb játéka is jellemző, szavai, hangja csupa kellem, igazi zene.

Nagyon természetes, hogy a mindkét estén egybesereglett nagy számú közönség megragadott minden percet, hogy kifejezést adjon nemcsak tetszésének, hanem bámulatának hatalmas babékoszorúkkal, csokorokkal, ki nem fogyó tapssal, éljenzéssel, szakadatlan kihívásokkal. A magyar Tháliának csak ez előtt 46 esztendővel lehetett ilyen két estéje Nagy-Szebenben, a mikor a kis Nelli először játszott a helybeli magyar közönségnek, s nagyonkéséges, ha lesz-e még valaha ilyen, ha ugyan, — a miot a művésznő a nála tisztelgő küldöttségnek megjegyezte, — „vagabundus természetem” nem hozza még egyszer körünkbe. Adná Isten, hogy így legyen. Az a szép emlék, a melyet most itt hagyott közöttünk, élni fog a szívekben s a viszontlátás óhajta csak fokozódni fog.

*

Régi hírnevéhez méltó sikerű hangversenyt rendezett az ev. reformátusok presbyteriuma, pedig ezer és egy ok tolazkodott eléje akadályul. Így, hogy sokat ne említsünk, E. Kovács Gyula nem válthatta be ígéretét, nem jöhetett le, mert a kolozsvári színpadon éppen akkor kellett szerepelnie; ugyanekkor tartotta továbbá rég hirdetett előadását a Hermania; ünnep is volt, — husvét második napja, — a melyet sokan inkább a családi körben szeretnek töltöni; pénz sem volt sok, mert a színészek csak pár nappal előbb távoztak el, stb. stb. És mégis oly nagyszámú, választékos közönség gyűlt össze, hogy méltán lehetett bámulni rajta.

Az estély műsora kitünőleg volt összeállítva, a szereplők elismerése érdemesen működtek. Reissiger E-dur triójával kezdődött a hangverseny, a melyet hegedűn dr. Boros, kisbőgőn Dományáncz és zongorán Kiss J. adtak elő szabatos, összevágó játékkal, méltán aratva hangos tapsokat. Reinhold Impromptóját játszta zongorán Varró Domokosné urnő a nála megszokott kifejező erővel, szép technikával s oly hatással, hogy a lelkesült közönség kívánságára pár népdallal kellett megtoldania. Nyilas „Egy bűnös éjszaka” cz. sikerült költeményét szavalta Bod Péterné urnő átgondoltsággal, mély felfogással, hatásosan. Liszt Don Juan ábrándját zongorázta Kiss József, a ki megmutatta, hogy egyaránt mester a szívhez szóló finom előadásban, mint a zongorajáték összes legnagyobb nehézségeiben. A frenetikus tapsra „Reptül fecském”-et adta elő valódi leheletszerűleg s az erre is megújult tapsra még egy pár népdallal kedveskedett. Végre Hann „Te voltál” cz. férfinégyesét énekelte Thomandl, Schuch, Bock és Horváth, mind kipróbált, képzett énekesek, szintén tapsot aratva a szép gondolatok sikerült interpretációjával.

A hangversenyre táncz következett, a melynek műtárolt elég fogalmat adhat, hogy kiválóan virradtig tartott.

Az egyházközség büszke lehet e hangversenyre, a mely kielégíthette a legfokozottabb zenei követeléseket is; a közönség nagy igényekkel ment az estélyre, de bizonyára nem csalódott semmi tekintetben, akár az előadások eredményét, akár a közhangulatot, akár a gondos rendezést tekintjük.

S z i n h á z.

Hétfőn, ápr. 7-én adatott: „Der dumme August”, énekes bohózat Anthony és Maurertól. A színlap szerint a bécsi Józsefvárosi színház kasszadarabja, mely körülmény azonban legkevésbé sem alterálja ítéletünket. Ismét egy bécsi posseval van dolgunk a modern fajtából. Jól tudjuk, mily alapon szokott e „műfaj” felépülni; elvész egy kalap vagy egy gyerek, a mi körülbelül mindegy, azután az elveszett tárgy hajszolásának örve alatt történik egy csomó képtelenség, melyeket in infinitum lehetne folytatni, — ha a közelgő 10 óra nem figyelmeztetné a szerzőt az emberi dolgok véges volta s darabja befejezésére. Persze le van öntve az egész a bécsi kedélyesség pikáns sauce-jával, mely legtöbbször — miért ne vallanók meg? — többet ér magánál a peccenyénél. Elitélő véleményünk igazolására egy körülményt említünk fel. A darab hőse, a czimbeli „Dummer August”, kit eleinte úgy mutatnak be szerzők, mint egy pffikus bölcs-félt, ki neveti az őt ostobának hívó világot. Már most azt hinnők, hogy levonás fogja ez alak komikumát szolgáltatói a darabon végig; de csalódunk, mert a további felvonásokban egy vén seladon áll előttünk, kinek kalandjai bármely más, akár okos, akár ostoba August-tal is megeshetnének. — A közönség különben hálás volt a darab kacagató situációi s ötleteiért, melyekben szerzők kifogyhatatlanok.

A szereplők közül különösen Wolf Seletzkyt s Indrát kell kiemelnünk. Az előbbi elragadóan kedves cseh-német menyecske volt, Indra pedig megörökitni való gödingi nyárspolgár. Jelesek voltak továbbá Berla, Swoboda és Berger.

Kedden, ápril 8-án Friedländer Laurának, a hamburgi városi színház tagjának első fellépéteül: „A lowoodi árvák”-t adták. Birch-Pfeiffer Sarolta darabja régi ismerősünk, azért csak a főbb szereplők játékaról akarunk megemlékezni. — Friedländer k. a. előkelő jelenség, kifejező arccsal, beszédes nagy szemekkel s játékában a magától érthető nagy színpadi gyakorlottság mellett, igazi művészi temperamentum nyilatkozik. Kiválóan sikerültek tehát szenvedélyes kitörései az első és negyedik felvonás végén, melyekben csak tulságos gyors beszéde ellen volt kifogásunk. Igaz, hogy ha gyorsabban lüktet ereinkben a vér, a szavak is gyorsabban kergetik egymást ajkunkon, de a tüzes „vérmérséklettel” nem kevésbé fontos művészi tulajdonság az „önmérséklet” is, s erről nem szabad megfeledkeznie a k. a.-nak, ha érthetlenné nem akar válni. Szerepének nem pathetikus részeiben jóltevő, nemes nyugodtság ömlött el játékán s Rochester-nek adott válaszainál szinte felejtettük azok keresett szellemességét, oly értelmes mimikával voltak elmondva. — Kíváncsian nézünk a k. a. további szereplése elé. — Kitünő volt ismét Berla Rochester lord szerepében; a mit nyújtott, valóban jellemfestés volt, mint a színlap is kívánja. Nálánál sokkal nevesebb színésztől láttam már ábrázolva a mizanthrop lord titkos fejlődött s végű

minden korlátot ledöntő szerelmét, de vajjon megkapóbban, igazabban-e, mint tőle, nem merném eldönteni.

B.

N A P I H I R E K.

Személyi hírek. Maurer Mihály kir. kamarás, orsz. képviselő, ki a gróf Bethlen András miniszter tiszteletére rendezett ünnepélyek alkalmából városunkban időzött, a tegnap délutáni gyorsvonattal Brassóból ismét elutazott. — Kemény Ferencz brassói áll. főreáliskolai rendes tanár a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által jelen állásában végleg megerősített.

Képzőművészeti társulat. Telepi Károly, az orsz. képzőművészeti társulat műtárnoka tegnap d. u. Brassóba érkezett, ma részt vett a délelőtti 11 órákor tartott értekezletén a végrehajtó bizottságnak s ma d. u. a gyorsvonattal ismét visszautazik Kolozsvárra.

Mátyás-ünnepély Kolozsvárt. F. hó 6-ikán fényesen ünnepelte meg Kolozsvár város közönsége Mátyás király halálának negyyszázadik évfordulóját. A redoute nagy termében rendezett ünnepélyen jelen volt a város színe-java s kiválóan Kolozsvár előkelő hölgyei emelték tömeges megjelenésükkel az ünnepély fényét. A kolozsvári két dalegylet által előadott „Hymnus” nagy hatást tett a közönségre, melyért hosszasan is tapsolta és éljenzte a dalárdákat. Ezután Kovács László tartott igen szép emlékbeszédet, majd dr. Hegedűs István szavalta el az alkalomra írt ünnepi ódáját, melyeket sűrű taps és viharos éljenzés követett. Az ünnepélyt a két dalkör egy újabb éneke fejezte be. Este a színházban diszeloadás volt, mely alkalmával „Hunyadi Mátyás élete és halála” került színre. A darabot E. Kovács Gyula állította össze s az előadásban a színtársulat összes tagjai részt vettek.

Meghívó. Folyó évi május hó 12-én delelőtti 9 órákor kezdődőleg Dicső-Szentmártonban a ref. egyházmegye tanácstermében a következő tárgysorozattal rendes közgyűlés lesz: 1. Elnöki megnyitó. 2. 10 órákor gyászisteni-tisztelet b. e. Kinizsi Mihály egyházmegyei főgondnok emlékére. Könyörgést mond Kovács Elek esperes, emlékbeszédet tart Orbán József szőkefalvi ref. lelkész. 3. Esperesi jelentés. 4. Jelentés az egyházmegyei tanács működéséről. 5. Választások: egyházmegyei fő- és aljegyző; direktor; tanügyi előadó; házassági és köztörvényszéki bírák; közalap-bizottsági tagok; tanácsbírák megválasztása. 6. Egy fő- és 2 aligondnoki állomásra jelölés. 7. Számvévi jelentés. 8. Direktor jelentése. 9. Felsőbb leiratok tárgyalása. 10. Országos közalap-bizottsági jelentés. 11. Az özvegy-árva-gyámintézet alapszabályainak átdolgozására kiküldött bizottság jelentése. 12. Kérelmek, panaszok és indítványok tárgyalása. — Gyűlés után papi értekezlet.

Kis-Küküllőmegyei hírek. Dicső-Szentmártonban a szokásos tavaszi juhvásár, mely egy egy egész hónapig tart, f. hó elsején kezdetét vette.

A kolozsvári képzőművészeti társulat az ünnepek alatt igen nagy számmal látogatták. Vidékről is sokan voltak ott. Remélhető azonban, hogy a vidéki közönség javarésze még csak ezután fogja, fölkeresni a kiállítást, mely valóban megérdemli az ut fáradalmait.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes vonat reg. 4 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor; személyvonat este 7 óra 7 perczkor. b) Bukarest felé: délután 2 óra 34 perczkor. **Vonatérkezések** a) Budapest felől: személyvonat délelőtti 9 óra 45 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 14 perczkor; vegyes vonat este 8 óra 32 perczkor; b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 55 perczkor. Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor külvonaton érkezik Predealról

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. április hó 10-én.

Román papírpénz à 20 frank	9-37	vétel 9-40	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9-32	„	9-37
Napoleon d'or (aranypénz) . . .	9-42	„	9-45
Török lira	10-63	„	10-67
Arany	5-53	„	5-56
Orosz papírrubel	128—	„	129—

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről: Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyösy István (D.-Szt-Márton).
Felelős szerkesztő: Kis-Tétényi Walther Béla.
Laptulajdonos: Harmath Lajos.
Kiadó: Alexi könyvnyomdája

Hirdetés.

A fogarasi m. kir. ménesuradalom tulajdonát képező Sárkány községben levő
1. örlő és fűrészmalom és
2. a fogaras-galaczi Olthid vámszedési joga

a folyó év május havától kezdődőleg ez év végéig, vagy pedig hat egymásután következő évre bérbeadandó.

Ezen bérbeadás alapját a folyó évi április hó 20-án d. e. 10 órakor e ménesuradalom igazgatóságánál Fogarason tartandó nyilvános írásbeli árverési tárgyalás képezendi, mely tárgyalásra ezen-nel az érdeklődők következő megjegyzésekkel hivatnak meg:

a) Ajánlatok az 1., vagy 2. alatti bértárgyra külön-külön, vagy pedig mindkettőre együttesen tehetők.

b) Ajánlati lehet a bértárgyakra akár csak a folyó évi május hó 1-től folyó évi december 31-ig terjedő időre, akár pedig f. é. május 1-től kezdve egymásutáni 6 évi bérletre, fenttartván a nagymélt. földmivelési m. kir. miniszteriumnak azon joga, hogy az ajánlattevők között szabadon választhasson.

c) Az ajánlatok szabályszerűen bélyegezve, az ajánlott bérösszeg 10%-ának megfelelő bántópenzzel ellátva, lepecsételve, legkésőbb f. é. április 20-án d. e. 9 óráig ezen igazgatóság pénztárához benyújtandók.

d) A bérleti feltételek az eddigi bérszerződésben foglaltaktól általában el nem térőnek s azok a bérbeadó igazgatóságnál Fogarason a hivatalos órák alatt megtudhatók.

A fogarasi m. kir. ménesuradalom igazgatósága.
(119) 1—1

Házeladás.

Az alsó-Ujutczában 422. h. sz. alatt a Czérna-utca szögletén fekvő emeletes ház szabad kézből eladó.

Közelebbi értesítést nyerve az ezen házban lakó özvegy Temesvári Lujza urnónél.

(114) 2—3 **Mausz H.**, háztulajdonos.

Figyelemre méltó!

Brassóban a leglátogatottabb helyen fekvő és legjobb forgalomnak örvendő fűszer- és nürnbergi-áru üzlethez egy társ kerestetik 3000 forintnyi bététtel; ha azonban az illető kitűnő szak-

és üzletember, úgy 2000 frt. tőkebefektetéssel is elfogadtatik. Az üzlet esetleg egészen is eladatik.

Értekezhetni ez iránt a lap kiadóhivatalában: Színház-utca 95. sz. a. (Alexi könyvnyomdájában) (118) 2—*

Jó ó-borok

literes üvegekbe dugaszolva.

1888-beli egy liter 22 kr.

1882-beli egy liter 40 kr.

1885-beli " " 30 "

1885-beli muskotály 60 "

Finom villányi vörösbor 60 kr.

(115) 4—6

PAPP FERENCZ-nél, Nagy-utca 504.

Literes üvegekért 8 kr vétetik és visszafizettetik.

Csak 2 krajczár

egy levelezőlapért elégséges, egy valódi brünni posztószövekből összeállított dus tartalmu mintagyűjteménynek birtokába juthatni, melyet a legolcsóbbnak elismert posztó gyári raktár

Pirák és Társa

(61) 7—12 **Brünnben**

kívánatra mindenkinek bérmentve megküld.

Legnagyobb raktár mindennemű posztóárúkból, a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, bámulatos olcsó áron. Egy elegáns, teljes tavaszi vagy nyári férfiföltönyre elégséges egy szelvény 3-10 méter vagy 4 bécsi rőf hosszúságban, s egy szelvény ára

4-60 frt. jó juhgyapjuból,

7-40 " jobb

9-90 " finomabb

11-80 " legfinomabb

Felöltő-szövetek méterenkint 2-50 frttól feljebb; továbbá előírás szerinti posztónemek es. kir. hivatalnok-egyenruhák, veteránok, tornászok, tűzoltók vagy bármely testületek számára. Legjobb minőség, a legolcsóbb gyári áron.

Szétküldés utánvételt. 10 frton felüli küldemények bérmentve. — Levelezés minden nyelven.

Öltöny-szövetek

valódi gyapjuból, kitűnő

brünni gyártmányok

a legújabb színekben

a tavaszi és nyári idényre

bámulatos olcsón beszerezhetők

Frank & Pernitza

posztógyári raktárból

(35)18—24 **Brünnben.**

Minták bérmentve. A szabómester urak dústartalmu és elegáns kiállítású mintakönyveinket eredeti gyáriáron kapják.

Nagy raktár egyenruhák szöveteiből es. kir. államhivatalnokok, torna- és tűzoltó-egyletek, stb. stb. számára.

Pontos és solid teljesítése minden megbízásnak, csak utánvét mellett vagy az összeg előleges beküldése ellenében.

Levelezés minden nyelven.

A legjobb

Brünni szöveteket

szállítja eredeti gyári áron a

SIEGEL-IMHOF

finomposztó-gyár Brünnben.

Egy elegáns

tavaszi vagy nyári férfiföltönyre

elég egy szelvény 3.10 méteres, azaz

4 bécsi rőf hosszúságban.

Egy szelvény ára:

4-80 frt. közönséges

7-15 frt. finom

10-50 frt. finomabb

12-40 frt. legfinomabb

valódi juhgyapjuból.

Továbbá nagy választékban kaphatók: selyemmel átszőtt kamgarnok, felöltőkre való szövetek, Loden vadászok és turisták számára, Peruwien és Dosking posztók szalonöltönyöknél, előírás szerinti posztók hivatalnokok számára, mosható ezernaszövetek férfiak és gyermekek számára, valódi Piqué mellényszövetek, stb. stb.

Jó árúért s pontos szállításért kezesség vállalatik. (57) 14—40

Minták ingyen s bérmentve.

Máriazell gyomor cseppek,

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védjegy.

együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi szétküldési raktár: Brády Károly gyógyszerész (Morvaország).

Óvás! A valódi Máriazell gyomor cseppek sok féleképen utánoztaknak s hamisítatnak, s ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjegyvel ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellette használati utasítás az is fel van tüntetve, hogy az Kremsierben, Guzek H. könyvnyomdájában nyomtatott.

A Keményszékély és székrekedés ellen, évek óta legjobb hatásúnak bizonyult labdacso is, sokféle képen hamisítatnak, tehát ezek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kremsieri gyógyszerész név alá írására, melyek minden eredeti dobozon láthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy tekercs 6 dobozzal 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 3 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazell gyomor cseppek és Máriazell labdacso nem titkos szerek, a gyógyható, anyagaiknak összetétele, minden használati utasításban fel van sorolva.

A Máriazell gyomor cseppek és Máriazell labdacso kaphatók

Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos J. Kelemen F. a »Fehér teplohoz« cz., Hornung Gyula, Jekelius F. Schuster L. K., Obert G. H. és Kugler a Hygieához cz. gyógyszerüzében. Fogarason Pildner, Hermann gyógyszerésznél; Hosszúfalun Jekelius Gusztáv gyógyszerüzében; Fődvárt Schneider Vilmos gyógytárában; Kőhalomban Melasz Ede és Wolff E. gyógyszerészeknél; Sepsiszentgyörgyön Betegh Bálint és Barabás Ferencz gyógyszerészeknél. (16) 14—43

Főraktár czipő- és kalapárukban
Klastrom-utca 2. sz.

Kezeskedem

a nálam jelentékenyen leszállított árak mellett vett czipők(a tavaszi és nyári idényre) jóságáért.

Különösen ajánlhatom a n. é. közönségnek megrendelt tömegben készített cikkeket férfi- és flu-kalapokban 50 %-kal a gyári áron alul.

Mély tisztelettel

SCHWARZE E.

Főraktár czipő- és kalapárukban
Klastrom-utca 2. sz

(109) 3—3

Portlandi cementet

hordókban és zsákokban, ugymint

Roman-cementet

(vizhatlan mész) zsákokban,

ismert kitiűnő minőségben ajánlnak

J. L. & A. Hesshaimer

Brassóban.

(113) 2—6

Minden dohánytőzsdében és diszáru-üzletben.

A legjobb szivarka-papír

a valódi

LE HOUBLON

FRANCIA GYÁRTMÁNY

CAWLEY ÉS HENRY-TŐL

PARISBAN

1889 - IKI PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁS EZÜST-ÉREM.

Főraktár: KANITZ OTTÓ és társánál BECSBEN.

47—8 (29)

Brassó, nyomtatott ALEXI könyvnyomdájában.